

Natuur- en milieueducatie in Brussel

De fundamentele **christelijke intuïtie van het scheppingsgeloof** betekent dat onze vrijheid een gekregen vrijheid is die voert naar verantwoordelijkheid, ook voor de natuur en de toekomstige generaties. In een grootstad als Brussel worden de **uitdagingen rond natuur, milieu en duurzaamheid** nog scherper gesteld. Brusselse partners als **Milieu op School (MOS)** en **Leefmilieu Brussel** ondersteunen scholen in het uitwerken van een beleid rond natuur- en milieueducatie op maat van de grootstad.

1 Brusselse partners

Milieuzorg op School (MOS), Leefmilieu Brussel en GoodPlanet Brussel werken als Brusselse partners voor natuur- en milieueducatie nauw samen voor een geïntegreerd aanbod naar de Brusselse scholen.

1.1 Milieuzorg op school - MOS (VGC)

[Milieuzorg op School \(MOS\) Brussel](#) ondersteunt basis- en secundaire scholen om samen met leerlingen, schoolteam en het netwerk van de school een milieuvriendelijke en duurzame leer- en leefomgeving te maken. Voor praktische afspraken neem je best contact met de [MOS-begeleider](#). MOS heeft een breed aanbod van begeleiding op maat.

1.2 Leefmilieu Brussel (BHG)

Leefmilieu Brussel is de overheidsdienst voor milieu en energie van het Brussels Gewest en biedt een aanbod rond [natuur- en milieueducatie](#) voor Brusselse scholen.

1.2.1 Begeleidingsaanbod voor scholen

Leefmilieu Brussel ondersteunt scholen met een [begeleidingsaanbod basisonderwijs](#) en [begeleidingsaanbod secundair onderwijs](#) rond volgende thema's:

- Traject compost
- Traject zero Afval
- Jim Wortel (duurzame en gezonde voeding, 5 tot 8 jaar)
- Klimaattraject
- Luchtkwaliteit op school
- Traject duurzame en gezonde voeding
- Traject moestuin
- Traject groene hoekjes
- Vormingstraject beter buiten
- Traject biodiversiteit

- Repair café

De [MOS-begeleider](#) helpt scholen in het uitwerken van het traject. Voor het aankopen van materiaal kan een subsidie worden aangevraagd.

1.2.2 Steunpunt voor Natuur- en milieueducatie (NME)

Het [Steunpunt voor Natuur- en milieueducatie \(NME\)](#) is het leermiddelencentrum van Leefmilieu Brussel. Het steunpunt wordt georganiseerd door GoodPlanet Brussel. Er is een aanbod van workshops, projecten, educatief materiaal, evenementen, films, tentoonstellingen en artikels rond volgende thema's:

- Duurzame ontwikkeling
- Circulaire economie en materialenbeheer
- Energie
- Klimaatverandering
- Mobiliteit en verkeersveiligheid
- Samenleven
- Steden en gemeenschappen
- Verbondenheid tussen mens en natuur
- Voeding, van veld tot bord
- Water

1.2.3 Expo over klimaat en steden van morgen (BELEXPO)

[BELEXPO](#) is een interactieve tentoonstelling over **milieu en duurzaamheid in de stad**. De tentoonstelling in het BEL gebouw op Thurn en Taxis richt zich op jongeren tussen 10 en 14 jaar en is opgebouwd volgens tien thematische wijken:

- Een andere kijk op de stad
- Leven in de stad (lawaai, luchtverontreiniging, vuil)
- Zich verplaatsen
- Ontspannen in groene zones
- Wonen
- Voeding
- Werken
- Consumeren
- Samenwerken
- Dromen van de stad

Leerlingen voeren alleen of in groep **interactieve opdrachten** uit om levenskwaliteit en milieu in de stad te verbeteren. De resultaten worden geregistreerd met een digitale armband en samengebracht in een bezoekersrapport. Naast omkadering door animatoren ter plaatse zijn ook animaties in de klas of opleidingen tijdens een pedagogische studiedag beschikbaar.

1.2.4 Bubble netwerk en festival (Brusselse scholen op de bres voor het leefmilieu)

Scholen, ouderverenigingen, leerlingenraden, maar ook individuele leraren en leerlingen kunnen lid worden van [Bubble](#) (Brusselse scholen op de bres voor het leefmilieu). Bubble is op de eerste plaats een **netwerk voor de uitwisseling van goede praktijken**. Jaarlijks toont het [Bubble-festival](#) een overzicht van de activiteiten rond natuur- en milieueducatie in Brusselse scholen.

1.3 Afval en netheid (Net Brussel)

[Net Brussel](#) is de Brusselse instelling voor afvalophaling, afvalverwerking en netheid. De [educatieve dienst van Net Brussel](#) biedt scholen een project aan rond afvalstromen en een project rond netheid. Het [project rond afvalstromen](#) bestaat uit volgende acties:

- Bezoek school met analyse afvalstromen
- Tips voor sorteren door leerlingen en onderhoudsmedewerkers
- Sensibiliseren van leerlingen rond afvalstoffen
- Animaties in de klas (vanaf 2de kleuterklas)
- Bezoek aan sorteerinstallaties (vanaf 14 jaar)
- Gratis sorteermateriaal voor de school

Het [project rond netheid](#) bestaat uit volgende acties:

- Bezoek school met analyse beleid en resultaten
- Sensibiliseren van leerlingen rond netheid
- Opruimingsactie in de wijk (vanaf 3de leerjaar basisonderwijs)

1.4 Andere Brusselse instellingen en verenigingen met aanbod voor scholen

Volgende Brusselse instellingen en verenigingen hebben een aanbod rond natuur- en milieueducatie voor scholen:

- [Apis Bruoc Sella](#) (bijenpad Neder-Over-Heembeek)
- [Paard en bos](#) (Oudergem)
- [Coördinatie Zenne](#) (water en duurzaamheid, Brussel)
- [Zonnebloem](#) (ecologie-initiatie, Watermaal-Bosvoorde)
- [Hoeve van Ukkel](#)
- [Kinderboerderij](#) (Jette)
- [Happy Farm](#) (Neerpede Anderlecht)
- [CIVA](#) (architectuur, cultuur en duurzaamheid, Elsene)

2 Financiële ondersteuning

2.1 Projectoproep begeleidingsaanbod op school (Leefmilieu Brussel)

In het kader van het [begeleidingsaanbod basisonderwijs](#) en [begeleidingsaanbod secundair onderwijs](#) van Leefmilieu Brussel kunnen scholen een subsidie aanvragen om materiaal aan te kopen. De [MOS-begeleider](#) helpt je bij het aanvragen van een subsidie. De oproep wordt jaarlijks gelanceerd tijdens het [Bubble-festival](#).

